

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัย จึงกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 2,215 คน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 79 คน
- 1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 43 คน
- 1.1.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 122 คน
- 1.1.4 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 201 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา กำหนดเอาทุกอำเภอ แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก ตามลำดับ ดังนี้ คือ

- 1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา
- 1.2.2 แบ่งชั้นตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยใช้ตารางเปิดจากจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้วเทียบสัดส่วนเพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.2.4 สุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก

ทั้งนี้ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ ตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา

อำเภอ	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)								รวม (คน)			
	ผู้บริหารสถานศึกษา				ครูผู้สอน				ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน	
	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่					
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โพธิ์ชัย	45	31	20	14	299	48	455	73	65	45	754	121
โซ่พิสัย	24	17	16	11	168	27	354	57	40	28	522	84
ปากคาด	13	9	8	6	95	15	109	18	21	15	204	33
รัตนวาปี	20	14	6	4	128	21	125	20	26	18	253	41
เผ่าไร่	11	8	12	8	83	13	224	36	23	16	307	49
รวม	113	79	62	43	773	124	1,267	204	175	122	2,040	328

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 รูปแบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) มี 2 รายการ คือ ตำแหน่งของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ขนาดสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 สอบถามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) โดยแยกประเด็นข้อคำถามให้ครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา (2540 : 5)

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 กำหนดโครงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา รวม 12 ด้าน

2.2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับแก้ไข

2.2.5 เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโครงสร้าง รูปแบบและความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการคำนวณค่าทางสถิติ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้วิธีการ IOC. (Index of Item - Objective Congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ดร.บุญคุ้ม นามปัญญา กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) ครูอันดับ ค.ศ.2 โรงเรียนบ้านผือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 2) นายธีรพงษ์ สารแสน ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 3) ดร.จรูญ จิตรักษ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 4) นายดี จงรักษ์ ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

5) นางสาวนันทนา สอรัทธา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูอันดับ ค.ศ.1 โรงเรียนบ้านหนองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบของเครื่องมือและการใช้ภาษา

2.2.6 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษ จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือ โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 50 ข้อ ($.498 \leq r \leq .887$) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่น 0.98

2.2.7 ปรับปรุง แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ขออนหนังสือขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

3.2 ขออนหนังสือขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

3.3 ดำเนินการจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

3.4 ผู้วิจัย ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง กรณีได้รับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยคืนไม่ครบจำนวน เพื่อขอรับคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืน 450 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น 2 รายการ ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ มาแจกแจง วิเคราะห์หา ร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์ มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาค่า มาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบ ตามเกณฑ์เพื่อแปลผล ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ระดับ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ระดับ น้อยที่สุด

จากนั้น ทำการวิเคราะห์ค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ใช้การทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน และหากพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ จึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Tukey (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

- 5.1.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation)
- 5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean ; \bar{x})

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า F - test (Two - Way ANOVA)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY